

חמש שנים ליבוא הבקר האמריקאי לחולדה

ה"חדשה" הזו היו הפרות היבשות והעגלות הגדולות. ואילו הקטנות היו באותם הארמונות שהועברו למשק הילדים. הסככה המודרנית הראשונה היתה אז בבנינה.

אני מזכיר את הדברים כדי שלא נשכח שחלפו 5 שנים בלבד מאותם הימים, כי יתכן ונדמה שזה היה בעבר הרחוק. עד כדי כך התרגלנו לכביש בטון ולכל שאר הדברים הטובים שצריך להתאמץ, בכדי להעלות זכרונות ותמונות מהימים ההם.

כיום, אחרי הקמת שתי הסככות שיש בהן כדי שיוכן נאה בשביל העדר כולו, אחרי הקמת המתבן הגדול הסמוך לרפת, אחרי שנבנה בור התחמיק (אם כי עד עתה לא הצליחו למלאו על גדותיו), אחרי סלילת כביש בטון והקמת פריה ראויה לשמה — נוצרו תנאים טובים בשביל הענף; ועם הפעלת בית-החליבה המוקם והולך — יובטחו אף תנאים טובים לעובדים, אגב חסכון בימי עבודה. אמנם עלינו עוד להוסיף וללמוד ולשכלל פה ושם. כך למשל יש למצוא שיטה כיצד להוציא את הזבל מתוך הסככות בזמן ומהר, ובלי לערער את סדרי העבודה וההזנה לזמן ממושך ובלי בהמות מסתובבות בחצר וכדומה.

כעת להתפתחות העדר עצמו ותנובתו במשך 5 השנים הנדונות:

שנות הביסוס, מתש"י (1949) ואילך, מהי וות מפנה בהתפתחות משקנו בכללו ואף הרפת בתוכו. בתחילת 1950 הגיעו אלינו הפרות האמריקאיות הראשונות. התמורה שחלה ברפת עם בואן היא כה יסודית שמן הראוי לציין תאריך זה ולסכם את תקופת 5 השנים שחלפו מאז. אנסה לעשות זאת, אך לא מתוך הרגשת שובע, אלא בידיעה ברורה שעדיין לא יצאנו למרחב; אמנם נוצרו התנאים לעדר טוב, וענף גידול הבקר בחולדה יכול לתפוס את מקומו בין שאר ענפי המשק בכבוד, אם נוסיף ונשקוד על פיתוחו גם להבא. מה היו פני הרפת, ערב בואן של פרות היבוא? היתה חצר ובה שהו הפרות בין חליבה לחליבה, אם מזג האויר היה יפה, כשלא ירד גשם. בגשם רבצו הפרות בפנים בתוך רפת החליבה, כי בחוץ לא היה מקום יבש או מחסה כל שהוא בפני פגעי הטבע. כזה היה המצב גם בימי קיץ חמים. המספוא הוגש לפרות בתוך הרפת או בחצר ולשם כך היה קיים בה כביש צר. למרות הכל, "התחרו" הטרקטורים בשקיעה בתוך החצר, בכניסה אליה או ביציאה ממנה. נוסף לכך היתה קיימת עוד, "הרפת החדשה" (זה היה הכינוי שלה), כלומר מין סככה שלא נותר ממנה כלום פרט לרצפת הבטון הנחוצה כיום לפעמים לפלחים לפרור דשנים וכתישתם. ברפת

ת א ר י כ י ם	בקר ישראלי		בקר יבוא	
	פרות	מבכירות ועגלות	פרות אמהות	פרות-צאצאי האמהות
1 בספר. 1950	64	69	—	—
1 בספר. 1955	39	60	15	19
			38	

הרות מאמריקה. בס"ה 52 ראש, מהן נשארו עד היום 15 פרות. כולן טובות מאוד ואחדות מהן אף מצטיינות. הן, בנותיהן ובנות שאר הפרות האמריקאיות, מהוות כיום 42% מהעדר. סיבות היציאה של 37 הפרות האמרי-

תחילה נקנו 30 פרות מהמשלוח הראשון. היתה זו הרכישה המוצלחת ביותר. כעבור זמן קצר קבלנו עוד 10 פרות, ובזה נסתיימה הקניה מחו"ל לשנת 1950. בשנת 1951 קנינו 2 פרות ממשק אילון ועוד 10 עגלות

שמתוך 64 הפרות המקומיות שהיו ברפת בפברואר 1950, רק 2 ישנן עוד היום, ואילו כל שאר הפרות מצאו דרכן אל סוחרים או לבית מטבחים. גם כיום, כשברור לנו שחז' טאנו ושיגינו בשטח הזנת הפרות, אינני מהסס לומר שהגורם לבירור המקיף הזה היה הפר „מידד“ שכל בנותיו נפלו מאמור תיהן ורבות אף לא הגיעו לתנובה מינימלית של 3000 ליטר לשנה. זאת אומרת שגם הזנה טובה לא היתה מטשטשת את השפעתו השלילית של הפר ולא היתה מונעת סלקציה, אם כי היתה אולי מעכבת אותה לזמן מה.

ממוצע לפרה (ליטר)	מספר פרות בממוצע	ס"ה חלב בליטרים	בתקופה בת 4 חודשים
1140	82.4	93740	איקטובר—ינואר תשי"ג
1050	87.2	91950	" " תשי"ד
1240	78.0	96490	" " תשט"ו

3. תצורוכת של קצת פחות מ־100 ליטר חלב לנפש בשנה היא הנמוכה שבארצות הנאורות והיא נמוכה אף מהתצורוכת בכמה ארצות נחשלות. במקום הדיבורים על עודפי חלב בכינוס הארצי צריכים היו להבר על חוסר צריכה. גם נשיאות הכינוס של הבוקר־ים שתתה מיץ הדרים ואיש לא ניסה, ולו רק לצורך הפגנה, לשתות חלב או לבן, או קקאו. שמה שתו הפרדסנים בוועידתם את החלב והשאיירו את המיץ לבוקרים?